

Torsås
kommun

Strategisk plan

2018 - 2022

Innehåll

Förord.....	4
Ett gott liv i en livskraftig kommun	5
Medborgare och kunder.....	6
Torsås kommuns värdegrund.....	7
Planeringsförutsättningar.....	8
Övergripande förändringskrafter.....	9
Strategi för utveckling i Kalmar län.....	12
Lokala förutsättningar	13
Så styrs Torsås kommun	14
Kommunövergripande styrsystem.....	15
Årshjulet	16
Ansvarsfördelning och roller.....	17
Övergripande mål och strategier	18
Effektiv organisation	19
Hållbar utveckling	21
Sammanfattande analys.....	25
Underliggande dokument	26

Förord

Strategisk plan ska tjäna som en gemensam grund att utgå ifrån när vi ska fastlägga strategiska och ekonomiska mål för Torsås kommun under kommande mandatperiod. Det ska hjälpa oss blicka framåt för att ge kommunens utveckling en stabil och tydlig riktning över tid.

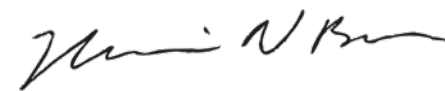
Visionen: Ett gott liv i en livskraftig kommun gäller och leder oss vidare mot framtiden.

Torsås kommun står inför många utmaningar som vi väljer att möta genom ett systematiskt förbättringsarbete och att bygga vidare på det utvecklingsarbete som gjorts. En god samverkan inom koncernen och med andra aktörer är en nyckelfaktor för att klara många av de utmaningar vi står inför. Korta och effektiva beslutsvägar är den lilla kommunens styrka som måste bevaras.

Den demografiska utmaningen möter vi långsiktigt genom att vara en välskött kommun med en välmående befolkning och medarbetare som har tillgång till attraktiva livsmiljöer och bostäder. För att klara kompetensförsörjningen och befolkningsutvecklingen måste kommunen upplevas som attraktiv.

Det goda livet kräver en hållbar utveckling, folkhälsa och stabila välfärdstjänster med en hög delaktighet.

I fokus för vårt dagliga arbete står människorna i kommunen. Vår värdegrunds värdeord. Delaktighet, Utveckling, Tydlighet och Trygghet skall fungera som ledstjärnor när vi varje dag strävar vidare och blir lite bättre.

Henrik Nilsson Bokor
Kommunstyrelsens ordförande

I fokus för vårt dagliga arbete står människorna i kommunen. Vår värdegrunds värdeord. Delaktighet, Utveckling, Tydlighet och Trygghet skall fungera som ledstjärnor när vi varje dag strävar vidare och blir lite bättre.

Ett gott liv i en livskraftig kommun

Visionen om ett Ett gott liv i en livskraftig kommun förutsätter ett samhälle med långsiktig hållbarhet både socialt, ekonomiskt, miljömässigt och kulturellt. Alla kommunens invånare ska kunna delta i samhället oavsett sina förutsättningar. I fokus står människorna som lever, bor och verkar i vår kommun.

”Ett gott liv i en livskraftig kommun” är vad Torsås kommuns långsiktiga arbete ska bidra till att uppnå. Torsås kommuns största utmaning är att öka tillväxten och inflyttningen till kommunen. Det långsiktiga målet är att öka befolkningen från cirka 7100 till 8000 invånare. Många aktörer måste samverka för att detta ska bli verklighet. De grundläggande förutsättningarna för tillväxt och hållbar samhällsutveckling handlar om arbete, boende, utbildning, goda kommunikationer, ett gynnsamt företagsklimat, möjligheter till ett rikt liv genom kultur och fritid, trygga livsmiljöer och en god kommunal service.

Torsås ska stå för en långsiktig hållbarhet som sträcker över generationer. En hållbarhet som omfattar såväl sociala, miljömässiga som ekonomiska faktorer. Med långsiktig hållbar utveckling ges goda förutsättningar för att människor ska välja att bo, vistas och verka i hela kommunen. Kommunens egen organisation ska kännetecknas av välkomnade värdskap, nära ledare - och medarbetarskap, där trivsel, delaktighet och inflytande stimulerar till ett gott resultat.

En av Torsås styrkor är att ta tillvara de möjligheter som litenheten och närheten mellan medborgare och kommunens organisation ger med hög tillgänglighet och korta beslutsvägar.

ETT GOTT LIV I EN LIVSKRAFTIG KOMMUN

Vision Torsås kommun

Medborgare och kunder

Medborgare och kunder används som ett samlande begrepp för de som använder eller tar emot tjänster och varor som kommunen producerar. Kvalitetsbegreppet beskriver hur någonting är eller hur det uppfattas. Upplevelsen av kvalitet är subjektiv och varierar från person till person. Det systematiska kvalitetsarbetet i Torsås kommun behöver förstärkas och utgå från lyhördhet, delaktighet, tillgänglighet och gott bemötande.

Medborgare och kunders möjligheter till inflytande

I Torsås ska det finnas möjligheter för alla människor att aktivt delta i kommunens utveckling på flera olika sätt, inte bara genom rätten att rösta i de kommunala valen. Kommunfullmäktiges sammanträden är öppna för allmänheten och invånare i alla åldrar kan lämna medborgarförslag direkt till kommunen. Kommunen arbetar också aktivt och regelbundet med medborgardialoger för att skapa brett engagemang för kommunens utveckling. Formerna för alla människors inflytande är möjliga att utveckla ytterligare, så att allt fler kan och vill vara delaktiga. Här har de politiska partierna en viktig roll.

Deltagande och möjligheter till inflytande för alla förutsätter också tillgänglighet, där bland annat e-samhället är en viktig utveckling. Vägen mot e-samhället innebär bland annat att underlätta till dialog med hjälp av e-tjänster.

Inhämta och förstå medborgaren och kundens behov

Medborgare ska på olika sätt ges möjlighet att ställa frågor, framföra synpunkter och klagomål och få information om rättigheter och skyldigheter. Särskilt viktigt blir detta när det handlar om verksamheter och insatser för människor som av något skäl har svårare att hävda sin rätt, på grund av till exempel sjukdom, funktionsnedsättning, funktionsvariation, social utsatthet eller etniskt ursprung.

En lättillgänglig och kontinuerlig dialog är ett bra verktyg för att arbeta med ständiga förbättringar i hela verksamheten. Torsås kommun behöver tydligt förstärka systematiken kring att samla in och följa upp synpunkter och förbättringsförslag.

Göra medborgaren och kunden nöjd med tjänsternas kvalitet

När våra medborgare och kunder är nöjda med kommunens tjänster och talar väl om Torsås kommun har vi uppnått målet ”god kvalitet”. Människors upplevelse av kvalitet varierar, men det grundläggande är att medborgaren eller kunden får det hen förväntar sig eller har behov av. Därför är det viktigt att kommunen tar reda på vilka förväntningar och behov som finns, men också att vi är tydliga med att informera och kommunicera vad som kan erbjudas.

FN:s deklaration om mänskliga rättigheter och FN:s barnkonvention är världsomfattande dokument med tydliga budskap för hur bemötande av människor ska ske. Kommunens arbete utgår från allas lika värde. Alla får ett likartat bemötande oavsett kön, etniskt ursprung, funktionshinder, ålder, sexuell läggning med mera. Respekt och gott bemötande är honnörsord för att vår kommun upplevs som trygg och öppen.

Torsås kommuns värdegrund

Torsås kommuns värdegrund med värdeorden Delaktighet, Utveckling, Tydlighet och Trygghet ska genomsyra all verksamhet i Torsås kommun och vara ledstjärnor för varje medarbetare och förtroendevald i det dagliga arbetet och i mötet med medborgare, brukare och andra intressenter.

I fokus för vårt dagliga arbete står människorna som lever, bor och verkar i kommunen och vi stärks av att göra vårt vardagsarbete lite bättre varje dag för dem.

Värdeord	Förhållningssätt	Arbetssätt
Delaktighet	Vi tar det ansvar som varje situation kräver.	Samverkansavtalet och arbetsplatsträffen ger förutsättningar för delaktighet.
Utveckling	Vi söker aktivt förnyelse och förbättring och har höga förväntningar på både verksamhet och varandra.	Vi arbetar verksamhetsöverskri-dande, bland annat för att hitta nya lösningar på gamla problem.
Tydlighet	Vi sätter våra medborgare i centrum.	Vår information är tydlig och lättåtkomlig och vi gör oss tillgängliga.
Trygghet	Trygghet är grundläggande för all utveckling.	Vi visar varandra tillit i de uppdrag vi ansvarar för och i den kompetens vi har.

Planeringsförutsättningar

Omvärldsbevakning är ett viktigt moment i planeringsarbetet. Det handlar om att skaffa sig en bild av hur omvärldsfaktorer påverkar det kommunala uppdraget. Samarbete, samverkan och helhetstänk är nödvändigt för att klara de utmaningar det innebär att leva upp till lagkrav, önskemål och förväntningar på verksamheten. Genom omvärldsbevakning och samarbete med andra tillförs organisationen ny kunskap om den utveckling som pågår både globalt, nationellt, regionalt och lokalt.

Övergripande förändringskrafter

Globalisering, ny teknik, förändringar i klimat, demografi och värderingar ändrar kontinuerligt förutsättningarna för människor och samhällen över hela världen. Att kunna förstå och förhålla sig till hur dessa krafter påverkar oss lokalt, regionalt och nationellt i Sverige är av stor betydelse för vår framtid.

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har i samverkan med cirka 30 kommunrepresentanter och Kairos Future arbetat fram ett underlag som analyserats, bearbetats och faktagranskats. Detta har resulterat i ett underlag som består av övergripande förändringskrafter som påverkar samhällets utveckling nu och framöver.

Globalisering

Med globalisering menas att stater och samhällen över hela världen knyts samman i ömsesidiga beroendeförhållanden. Den bygger på öppenhet och frihet avseende handel, investeringar och kapital samt av information och teknologi. Globaliseringen är en följd av politiska beslut och en konsekvens av minskade kommunikations- och transaktionskostnader. Globaliseringen har två sidor. Den innebär en ökad global konkurrens där företag exempelvis kan söka sig till, och investera i, länder med lägre produktionskostnader. Globalisering och frihandel har givit världen en ökad ekonomisk tillväxt och minskad fattigdom. Genom globalisering sprids kunskap och teknik som kan användas till att skapa välbefinnande. Samtidigt finns det många som framhåller att globaliseringen också förflyttar makt från nationer till marknaden, att den skapar inkomstklyftor inom länder samt har negativ inverkan på miljön. Den ökade nationalismen och politisk populism som syns på olika håll, tillsammans med spänningar mellan aspirerande stormakter riskerar att bromsa globaliseringen och därmed tillväxten i världen.

Tillväxten i den svenska ekonomin är för närvarande stark, med kraftig sysselsättningsökning och bra tillväxt i skatteunderlaget. Vi befinner oss i en högkonjunktur. Efterfrågan på arbetskraft är stor och det blir allt svårare för arbetsgivarna att hitta arbetskraft med rätt kompetens, inte minst i kommuner och landsting.

Högkonjunkturen väntas kulminera under 2018. För åren därefter, 2019–2020, antas ekonomin successivt återgå till ett konjunktorellt normaltillstånd vilket innebär att sysselsättningen stagnerar och att skatteunderlaget utvecklas svagare.

Med omvärldens påverkan och globaliseringens krafter är det rimligt att anta att det blir en problematisk utveckling för kommunsektorn. Det gäller därför att hitta långsiktiga lösningar. Detta kan vara möjligt med hjälp av digitalisering och ändrade arbetssätt. Ökade behov behöver inte bara mötas med fler anställda utan även med arbetsbesparande lösningar som möjliggörs av ny teknik. Det är dock inte troligt att sådana effektiviseringar kommer på plats tillräckligt snabbt, varför andra åtgärder behövs på kort sikt.

Perspektiv Torsås

Globaliseringens krafter och omvärldens snabba tempo i form av inte minst den digitala transformeringen, kommer att ha stor betydelse för kommunens förutsättningar. Detta gör att det blir även alltmer angeläget att rikta fokus mot kommunens egna strukturella utmaningar med avseende på demografisk utveckling, kärnverksamhetens utveckling samt en kommunutveckling med stora investeringsbehov. I en allt snabbare värld blir vi alltmer lätttröliga och kvicka i våra beslut. Torsås kommun måste förhålla sig till det men i samma andetag också inse att det finns ett mycket längre perspektiv att ta hänsyn till. Torsås ska stå för en långsiktig hållbarhet som sträcker sig över generationer. En hållbarhet som omfattar såväl sociala, ekologiska som ekonomiska faktorer.

Förväntningar och tryck på Sveriges kommuner kommer även fortsättningsvis att öka. Generellt sätt större förväntningar på kommuner samt mer komplexa sammanhang att utföra de kommunala verksamheterna ger anledning till reflektion och eftertanke som snabbt landar i resonemang av nya förutsättningar där omvärlden blir allt tydligare och på så sätt kommer närmare oss.

Kommunen måste arbeta med ett antal identifierade viktiga parametrar för att möjliggöra och förbättra förutsättningarna för att i det sammanhanget kunna hantera de framtida utmaningarna utifrån ett hållbart förhållningssätt där omvärlden kommer att påverka allt mer påtagligt.

Demografi

Ett lands ekonomi och arbetsmarknad påverkas av den demografiska utvecklingen. Efterfrågan på välfärdstjänster som skola, bostäder, barnomsorg, sjukvård och äldreomsorg varierar över tiden beroende på befolkningens storlek och ålderssammansättning vilket kräver att samhällsplanering och finansiering hänger med.

Den tydligaste demografiska trenden i västvärlden är att låga födelsetal och ökad livslängd medfört en allt äldre befolkning. Det leder till ett större behov av omsorg och vård, vilket sätter press på välfärdssystemet. Sverige står inför stora demografiska påfrestningar, men läget är annorlunda här än i många andra EU-länder. I Sverige föds det förhållandevis många barn och vi har en historiskt sett snabb befolkningsökning genom en stor flyktinginvandring med många i förvärvsverksamma åldrar, vilket föryngrar befolkningen som helhet. Hur välfärdssystemet kommer att påverkas av de demografiska förändringarna beror i stor utsträckning på i vilken omfattning och takt som nyanlända kommer i arbete och kan bidra till finansieringen av välfärden.

Migrationen till EU-länderna från krigshärjade och/eller fattiga länder har skapat politisk splittring i många länder.

Prognos befolkningsförändringar

År	Folk-mängd	Födda	Döda	Födelse-netto	Inflyt-tade	Utflyt-tade	Flytt-nings-netto	Folk-ökning
2019	7 110	67	100	-33	450	402	48	15
2020	7 125	67	99	-32	450	403	47	15
2021	7 141	67	98	-31	450	404	46	15
2022	7 156	67	97	-30	450	404	46	16

Migrationsfrågan skapar oenighet såväl inom som mellan länder. I flera val i Europa och Nordamerika har frågan om migration varit en delförklaring bakom resultatet. När styrkeförhållandena mellan nationalstat och globalisering, mellan slutenhet och öppenhet, står i fokus är det ofta migrationen som står i centrum för debatten.

Inget tyder på att antalet flyktingar i världen kommer att minska inom överskådlig tid. Krig, vattenbrist samt korrumperade och illa fungerande statsbildningar kommer sannolikt fortsätta att driva folk på flykt. Även stora ekonomiska skillnader mellan länder kommer att locka människor att vilja söka sig ett bättre liv i andra länder.

Perspektiv Torsås

Torsås kommun har som många andra kommuner ett negativt födelsenetto. Även om det har fötts flera barn de senaste åren var födelsenettot minus 29 för år 2017. Kommunen är därför starkt beroende av inflyttning för att öka sin befolkning. Åldersstrukturen i Torsås kommun är även den högre än rikssnittet och ligger runt 46 år vilket är fem år högre än riksgenomsnitten.

Klimatförändringar

Koldioxidutsläpp leder till varmare klimat, vilket nationer och människor över hela världen måste förhålla sig till. Konsekvenserna för enskilda länder eller platser är svåra att överblicka. Men för världen som helhet medför klimatförändringarna en ökning av katastrofer och kriser i form av översvämningar, torka, stormar, utslagna ekosystem, nya sjukdomar, konflikter om vattenresurser samt människor på flykt. Det är oundvikligt att länder, företag och individer behöver förändra beteenden och vanor när det gäller transporter, matvanor, produktions- och konsumtionsmönster samt återvinning. Ny teknik kommer sannolikt att spela en mycket viktig roll, både för att begränsa men också för att hantera effekterna av klimatförändringarna. Företag och länder med kunskap och framförhållning kan dra ekonomisk fördel av utvecklingen genom att utveckla miljöteknik och miljökompetens.

Perspektiv Torsås

Till slutet av seklet, år 2100 beräknas Kalmars läns medeltemperatur ha ökat ytterligare med fyra grader. Främst kommer det att märkas genom att vi får varmare vintrar. Detta innebär att vi kommer att få en längre vegetationsperiod som beräknas att starta i mitten av mars och pågå till slutet av november. I framtiden beräknas årsmedelnederbörden öka med 10-13 procent fram till sekelskiftet. Nederbördsökningen kommer framför allt ske höst-vår. Det innebär att det kan bli längre perioder med torrperioder under sommaren, då behovet är som störst. Skyfallen beräknas öka med ungefär 30 procent och inträffa, precis som idag under sommar och höstmånaderna. Risken för översvämningar öka och framförallt påverkas de kustnära områdena. Redan nu kan vi se blöta områden och svårighet för vattnet att rinna undan. En medveten strategi är att bygga fördröjningsmagasin längre upp i avrinningsområdet för att fördröja avrinningen ner mot havet.

I Torsås kommun är klimatförändringarna en central fråga i samhällsplaneringen. Att anpassa sig till ett förändrat klimat kräver långsiktig omställning av alla samhällets sektorer under lång tid framåt. Samhällsplaneringen måste kontinuerligt anpassas, ju längre period planeringen avser desto större spännvidd av möjliga klimatförhållanden finns att ta hänsyn till.

Teknik

Begrepp som digitalisering, bioteknik, artificiell intelligens, Big data och nanoteknik har vi alla hört talas om. När nya tekniker utvecklas och börjar samverka ökar tempot i omvandlingen och det sker just nu omvälvande förändringar i samhället. Såväl arbetsmarknad som välfärdstjänster kommer att påverkas på en rad olika sätt.

Digitalt diagnosstöd för läkare leder tankarna till att vi snart har ”digitala doktorer” med en enorm inlärningskapacitet och förmåga att fånga upp de senaste vetenskapliga rönen, systematisera patientens sjukdomshistoria och för att ställa diagnos. Inom utbildningsområdet skapar digitaliseringen bättre möjligheter att anpassa utbildningsinnehållet efter enskilda elevers inlärningsförmåga.

Det är dock lättare att förutspå hur ny teknik kan användas än att förutse hur tekniken påverkar människors beteenden. Ofta ser vi inte konsekvenserna förrän tekniken funnits en tid. Ny teknik innebär också att nya färdigheter och kunskaper efterfrågas samtidigt som annan kunskap blir föråldrar. Tekniska framsteg har oftast omvälvande samhällseffekter. De lyfter folk från fattigdom och ökar välståndet för många, men förändrar också styrkeförhållanden mellan länder, branscher och företag. Enskilda personer och platser som inte lyckas anpassa sig och förändra sig i takt med den tekniska utvecklingen kan drabbas hårt.

Perspektiv Torsås

Den tredje industriella revolutionen skapar det moderna informations-samhället. Torsås ambition är att alla i kommunen skall kunna ta del av, och använda digitala samhällstjänster. Alla skall kunna känna sig trygga och förvissade om att kommunen gör sitt yttersta för att delta och aktivt bidra till den digitala utvecklingen.

Förenkling och effektivisering är ledord för snabbare handläggning och bättre service gentemot våra medborgare. En stor del av detta åstadkommer vi genom ökad digitalisering och informationsutbyte inom den kommunala verksamheten.

IT har på några årtionden revolutionerat vårt sätt att tänka och utveckla affärsmodeller. Traditionella koncept och affärsidéer har inom många områden fått kliva åt sidan till förmån för nya digitaliserade lösningar, såväl inom den privata som den offentliga sektorn. Digital transformation är ett begrepp som är mer aktuellt idag än någonsin.

Samtidigt som potentialen bakom det digitala informations-samhället är enorm uppkommer nya risker av dignitet runt aspekter som tidigare enbart funnits med i periferin. Att säkra informationsflödet, aktörers identitet, informationens korrekthet och härkomst är en stor utmaning för samtliga aktörer inom IT-sektorn.

För att stå rustat mot framtidens utmaningar inom IT-området krävs en stark digital infrastruktur, ett stabilt ramverk för funktionsorienterade tjänster och en, på alla plan, utökad kompetensutveckling för få IT att utgöra en strategisk del i verksamheten.

Värderingar

Människors värderingar påverkas av förändringar i omvärlden och påverkar i sin tur länders kultur och utveckling. Det är människors värderingar som i hög utsträckning avgör om ett land kan bygga upp fungerande institutioner, om människor känner tillit till varandra, är toleranta för olikheter och om de uppmuntrar kreativitet och entreprenörskap. Människors värderingar påverkas bland annat av ny teknik och tillgång till kunskap, men också av mer utdragna demografiska och institutionella förändringar i samhället eller enskilda händelser i historien. Förändrade värderingar följer också ofta av generationsskiften. Grundläggande värderingar uppstår tidigt i livet och förändras vanligen rätt lite, om vi inte ställs inför omvälvande händelser eller om människor som vi står nära och litar på påverkar oss. Globalisering och nya kommunikationstekniker har inneburit att idéer, trender, kunskap och även desinformation får snabbare spridning och når fler människor än tidigare. Förändrade värderingar kan därför uppkomma genom att vi blir påverkade av människor och skeenden utanför våra territoriella och kulturella gränser. Det har till exempel inneburit att skillnader i värderingar mellan olika individer ur samma generation har ökat och troligtvis kommer att fortsätta att öka.

Perspektiv Torsås

Torsås kommun har valt att samlas kring en tydlig gemensam värdegrund som bygger på värdeorden – delaktighet, utveckling, tydlighet och trygghet. Det är en ny värdegrund, som under planperioden kommer att förankras i verksamheterna, så att alla medarbetare och chefer känner sig delaktiga i dess betydelse. Att tillsammans skapa en gemensam bild av vad Torsås kommuns värdegrund innebär, är en viktig process för att kunna göra saker och ting lite bättre varje dag. Alla som arbetar i Torsås kommun har ett gemensamt uppdrag – att ge service, oavsett om det är till Sven i äldreboendet, till Lisa i skolan, till Sonja som vill starta företag eller till Ahmed som turistar i länet. Nyckelordet i att ge service är bemötande. Att vara medveten om kommunens värdegrund och de egna grundläggande värderingarna är fundamentet för ett gott bemötande.

Strategi för utveckling i Kalmar län

Torsås kommun har tillsammans med andra kommuner, landsting, myndigheter, företrädare för näringsliv, utbildningsmyndigheter, och föreningsliv i Kalmar län samlats kring en gemensam målbild – Klimat att växa i. Tillsammans arbetar vi för att skapa en region där människor växer och där företag och organisationer etablerar sig och utvecklas. En nära samverkan mellan regionens alla aktörer ger länet en unik konkurrenskraft och en stark koppling mellan stad och land.

För att nå målbilden är fokus i utvecklingsarbetet fyra prioriterade områden. Dessa utvecklingsområden genomsyras av tre perspektiv: kompetensförsörjning, digital omställning och internationalisering. De 17 globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 utgör ramen för det regionala utvecklingsarbetet.

Lokala förutsättningar

Befolkningsutvecklingen är central för planering av kommunens verksamhet eftersom den påverkar vilka skatteintäkter och utjämning som kommunen kan räkna med. Dessutom är den avgörande för verksamhetens volymutveckling och därmed även behovet av personal och lokaler.

Befolkningsutvecklingen har varit positiv under de senaste fyra åren och den sista december 2017 hade kommunen 7 083 invånare vilket är en ökning med 20 personer jämfört med 2016. Födelsenettet för samma period, det vill säga antalet födda jämfört med antalet döda, var ett underskott med -29 personer. Motsvarande siffra för 2016 var ett underskott med -51 personer. Flyttningsnettot, det vill säga skillnaden mellan in- och utflyttning, gav ett överskott 2017 med 52 personer.

Befolkningen per den 1 november varje år är också intressant eftersom den utgör underlag för nästföljande års skatteintäkter. För att kommunens befolkning ska kunna öka till 8 000 invånare i en ökningstakt av 50 nya invånare per år ställs mycket stora krav på alla kommunens verksamheter såväl som på alla andra kommersiella och offentliga aktörer.

I Torsås kommun har befolkningen en högre medelålder jämfört med riket. Medelåldern var 2017 46 år fördelat på kvinnor 47,2 år och män 45 år. Motsvarande siffror för Sverige var samma år 41,2 år fördelat på kvinnor 42,1 år och män 40,3 år.

I kommunen var den procentuella andelen av den registerbaserade arbetskraften, 16-64 år, öppet arbetslösa eller sökande i program med aktivitetsstöd 8,8 procent (2017).

Antalet arbetslösa är högre i Torsås jämfört med länet 8,1 procent (2017) och Sverige 7,5 procent (2017).

Närheten till residensstäderna Kalmar och Karlskrona placerar Torsås som mittpunkt i en större arbetsmarknadsregion. När residensstäderna, Linneuniversitetet och Blekinge Tekniska högskola växer så växer också Torsås. Torsås har varit en inpendlarkommun och har utvecklats till att bli en utpendlarkommun. Det är 1 802 personer som bor och arbetar i kommunen, 668 personer pendlar in i kommunen medan 1 364 pendlar ut för arbete. Möjligheten till attraktiva boendemiljöer med närhet till städer och utbildning, skog och hav stärker kommunen till fortsatt utveckling. Genom snabbt bredband i hela kommunen kan entreprenörer fortsätta verka och växa både lokalt, nationellt och internationellt. De planerade infrastruktursatsningarna är ytterligare en faktor som skapar förutsättningar för pendling och transporter.

Orternas attraktivitet, utbildade människor, kollektivtrafik, tillgång på industrimark med mera, det vill säga hög kvalitet i kommunens verksamheter ger långsiktig framgång när det gäller den lokala arbetsmarknaden. Vid svängningar i konjunkturen är det extra viktigt att ha en god samverkan med stödjande aktörer såsom Arbetsförmedlingen, Region Kalmar och andra. Det är viktigt att upprätthålla ett gott dialogklimat med näringslivet och att eftersträva korta beslutsvägar. Dialogen syftar till att ständigt förbättra förutsättningarna att driva företag i Torsås kommun. Relationerna med andra företagsstödjande organisationer såväl lokalt, regionalt som nationellt är viktiga att utveckla och särskilt ska en stödjande struktur till nystartade företag utarbetas.

Befolkningsutvecklingen har varit positiv under de senaste fyra åren och den sista december 2017 hade kommunen 7 083 invånare vilket är en ökning med 20 personer jämfört med 2016.

Så styrs Torsås kommun

Torsås kommuns grundläggande uppdrag är att tillhandahålla service och välfärds-tjänster och att utveckla den geografiska platsen. En mycket stor del av kommunens verksamhet bedrivs på uppdrag av staten och regleras i lag men svenska kommuner har en hög grad av självstyre. Det innebär att invånarna i Torsås kommun genom kommunfullmäktige avgör vad som ska prioriteras och uppnås.

Kommunövergripande styrsystem

Kommunens styrsystem bygger på mål- och resultatstyrning som styrform för att utveckla en effektiv och ändamålsenlig verksamhet i Torsås kommunkoncern. Utifrån visionen formas var fjärde år strategiska mål som bygger på de två perspektiven Hållbar utveckling och Effektiv organisation. De strategiska målen omsätts sedan varje år i mål och uppdrag för kommunkoncernen.

Styrsystemets syfte är att hålla samman styrningen av kommunkoncernens olika verksamheter, så att kommun-koncernen:

- driver, säkrar och förbättrar kommunens löpande verksamhet så att den håller avsedd kvalitet och når de uppsatta resultatmålen,
- uppnår de 4-åriga strategiska målen för de områden där kommunfullmäktige vill uppnå strategiska förbättringar under mandatperioden samt
- uppnår mål och uppdrag där kommunfullmäktige vill uppnå resultat under det närmaste året.

Förvaltningar/enheters
1-åriga åtaganden och aktiviteter

Verksamhetsplan

Verksamhets-berättelse

Nämnder/bolags
1-åriga åtaganden och mål

Nämndbudget

Nämnds-berättelse

Fullmäktiges årsplan

Nämndsuppdrag

Årsredovisning och delårsbokslut

Fullmäktiges strategiska mål (mandatperiod)

Strategiska mål

Utvärdering strategiska mål

Årshjulet

Ekonomi- och verksamhetsuppföljning

En fungerande ekonomistyrning förutsätter att det finns en utvecklad ekonomi- och verksamhetsuppföljning. Ekonomistyrningens främsta uppgift är att signalera avvikelser så att organisationen så snabbt som möjligt ska kunna göra förändringar i verksamheten.

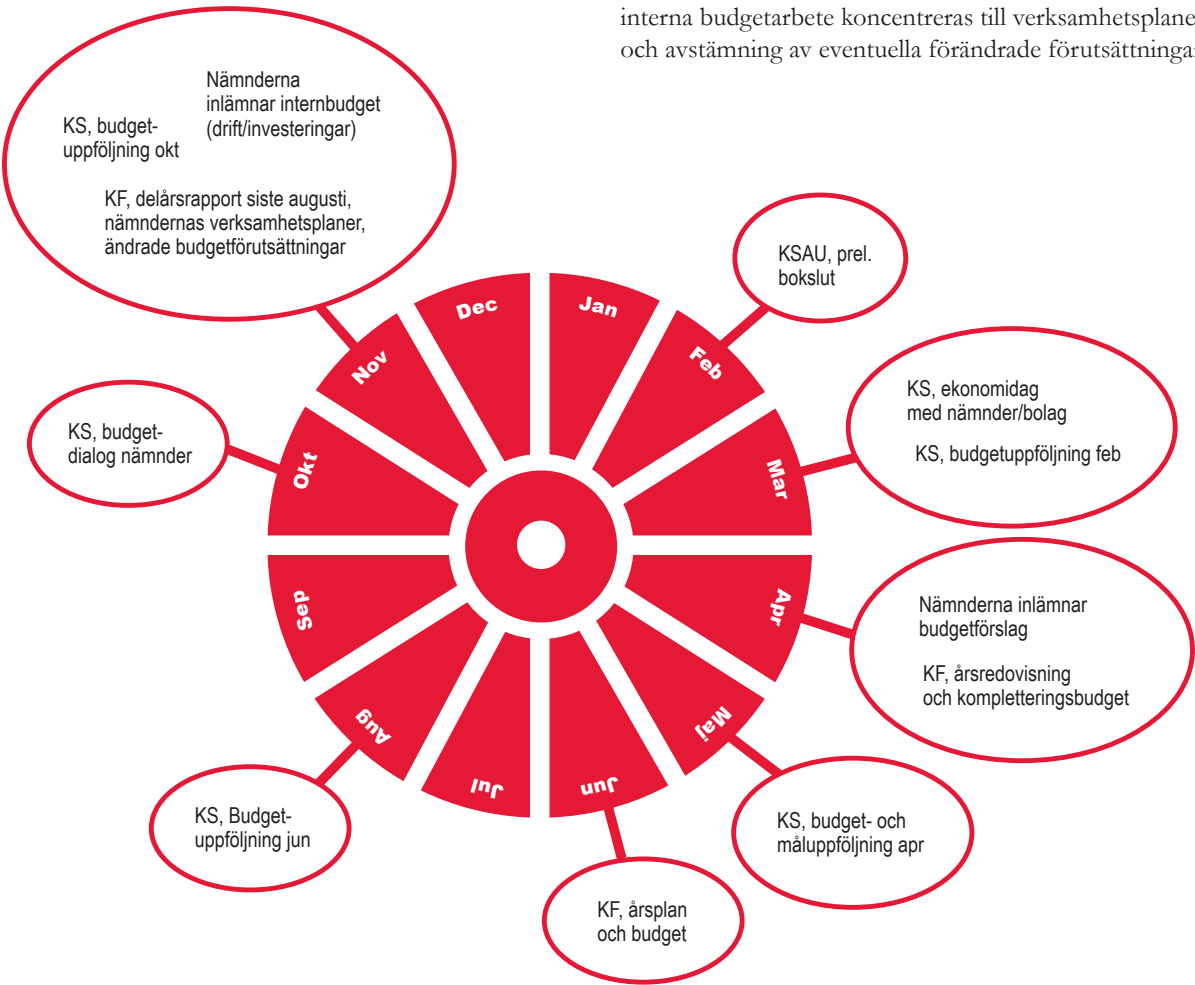
Respektive nämnd ansvarar för uppföljning av verksamhet och ekonomi inom sitt verksamhetsområde. Uppföljning ska ske på nivåer som tilldelats ett verksamhets- och ekonomiskt ansvar. Varje förvaltning ansvarar för kontinuerlig avrapportering till nämnden vid fastställda tidpunkter. Rapporteringen till nämnden utgör i sammanfattad form även underlag för avrapportering till central nivå.

Uppföljning sker i form av:

- Delårsrapporten per den siste augusti och årsredovisningen per den siste december till kommunfullmäktige.
- Budgetuppföljning per den siste april till kommunstyrelsen.
- Ekonomirapport per den siste februari, juni och oktober till kommunstyrelsen.
- Ekonomirapporten tas fram av ekonomiavdelningen för att få en snabb rapportering av det ekonomiska läget.
- Målen och uppdragen följs upp i budgetuppföljning per den siste april, i delårsrapporten och i årsredovisningen.
- Förvaltningarna avrapporterar på samtliga Kommunstyrelsemöten det ekonomiska läget, volymförändringar samt större händelser.

Budgetprocess

Kommunens budgetprocess innebär normalt att tyngdpunkten i det centrala budgetarbetet ligger på våren. Kommunfullmäktige i juni tar inte enbart beslut om ramar för den kommande treårsperioden, utan fastställer budgeten som helhet, inklusive taxor och avgifter samt skattesats. Höstens interna budgetarbete koncentreras till verksamhetsplanering och avstämning av eventuella förändrade förutsättningar.

Ansvarsfördelning och roller

Kommunfullmäktige är kommunens högsta politiska organ. Fullmäktige styr kommunkoncernen, bland annat genom att fastställa vision, strategisk inriktning, budget, ägardirektiv och årsredovisning.

Kommunstyrelsen leder och samordnar mål och uppdrag för kommunkoncernen samt har uppsikt och följer upp måluppfyllelse av resultat.

Kommunens förvaltningar styrs av politiskt tillsatta nämnder. Formellt ansvar anges i reglementen beslutade av kommunfullmäktige. I reglementet för en nämnd anges bland annat vilka lagar den har att följa och tillämpa.

De kommunalt helägda bolagen styrs av bolagsstyrelser utsedda av kommunfullmäktige. Ändamål och uppdrag anges i bolagsordning för varje bolag.

Nämnder och bolagsstyrelser gör åtaganden i verksamhetsplan för vad förvaltningen eller bolaget ska utföra och uppnå i enlighet med fullmäktiges styrning, medan förvaltningsledning och bolagsledning avgör hur resultatmålen ska nås. Varje medarbetare ska vara delaktig i sin enhets planering, genomförande och uppföljning. Förvaltningschefen ansvarar för att målen uppnås.

En samordnad kommunkoncern med starka förvaltningar och bolag, där enheterna lyfts fram, skapar en stark, resultat-inriktad organisation.

Övergripande mål och strategier

Visionen om ett gott liv i en livskraftig kommun genomsyrar de två övergripande målen, Effektiv organisation och Hållbar utveckling, som Torsås kommun valt att arbeta utifrån. Målet Effektiv organisation visar hur kommunkoncernen förväntas arbeta internt för att genomföra sitt uppdrag medan målet Hållbar utveckling handlar om hur kommunen bedriver arbetet externt för medborgare och kunder.

Effektiv organisation

Effektiv organisation med perspektiven processvärde, medarbetarvärde och ekonomivärde visar inåtriktat hur kommunkoncernen ska genomföra sitt uppdrag.

- **Processvärde:** Hög processkvalitet uppnås genom att systematiskt planera, utföra, följa upp och förbättra verksamheten. Bättre analys behövs som grund för beslut om förändringar och förbättring. Ett modernt arbetssätt utvecklas bland annat genom att använda nya e-tjänster och ny teknik för att både förenkla administrationen och för att utveckla verksamhetsprocesserna.
- **Medarbetarvärde:** Kommunkoncernens verksamhet består i huvudsak av tjänsteproduktion. Här har medarbetarna en nyckelroll då det är de som utför och förmedlar tjänsten i mötet med invånare och kunder. Att samtliga medarbetare vet vilka mål som ska uppnås samt att de med sin kompetens och sina idéer bidrar till att uppfylla Torsås vision för framtiden, är en förutsättning för att verksamheten ska nå resultat och utvecklas i rätt riktning.
- **Ekonomivärde:** En förutsättning för att kunna bedriva en bra verksamhet är en stabil ekonomi där intäkter och kostnader är i balans, inklusive driftkonsekvenser för investeringar och långsiktiga åtaganden. Effektivt resursutnyttjande och en god ekonomistyrning ger en stabil ekonomi. Genom ett tydligt uppdrag och fokus på resultat skapar kommunkoncernen en modern organisation där mötet med kunden och brukaren alltid står i centrum. Bra ledarskap gynnar kreativitet och innovation. Fungerande kommunikation ger tydlighet och samsyn om de mål som organisationen ska nå. Tillgängliga resurser används effektivt. Stora delar av det kommunala uppdraget styrs av lagar och regler. En effektiv inre organisation avgör hur långt man kan nå med tillgängliga resurser och hur arbetet utförs inom processerna. En väl fungerande kommunikation är en förutsättning för demokrati, bra och tillgänglig service och en effektiv styrning. Den effektiva organisationen utgår från och är starkt fokuserad på att skapa resultat och värde för brukare, kunder och invånare.

Lite bättre varje dag

Torsås kommun ansvarar för att erbjuda offentlig service och målsättningen är att ge tjänster av god kvalitet. Att arbeta med våra processer ger oss möjlighet att påverka kostnader, undvika fel, minska tidsinsatser och öka nöjdheten hos våra medborgare och kunder. Det handlar i grunden om att skapa förutsättningar för ständiga förbättringar och utveckling av vår verksamhet, lite bättre varje dag. Det kräver engagemang och delaktighet från medarbetaren men är också ett sätt att ta tillvara all kunskap och goda idéer som finns i verksamheten.

God omvärldsbevakning – Effektiva processer

Verksamheten är till för våra medborgare och kunder och det är strategiskt viktigt att de är nöjda. Vi vet för det mesta vad/vilka tjänster vi ska erbjuda eller tillhandahålla, genom till exempel lagstiftning och andra styrande dokument, men medvetenheten om hur det ska göras är inte alltid lika tydlig. Ur ett resursperspektiv är det minst lika viktigt att titta på produktionsprocessen som på slutprodukten. Genom att kartlägga och beskriva processer framträder en bild av ”hur” saker görs och vilka förbättringar som är möjliga och i vilka delar som behov av samverkan med andra finns.

Kontinuerligt förbättringsarbete

Med hjälp av medborgar- och brukarundersökningar skapar vi former för att ta tillvara på kundens och brukarens synpunkter för att förbättra och utveckla kommunens verksamheter. En förutsättning för en framgångsrik organisation är att varje medarbetare känner sig ha förtroende, kunskap att utföra och utveckla sina arbetsuppgifter. Var och en måste därför se sin roll i helheten och ha kännedom om organisationens processer och mål samt kunskap om de resultat som ska uppnås.

Synpunkter via medborgardialoger

Genom att engagera kommuninvånarna i medborgardialoger ges möjlighet att vara med och påverka i skilda frågor. Medborgardialogen är ett viktigt instrument som kan utvecklas mer i den framtida processen.

Medarbetare

Torsås kommun vill vara en attraktiv och modern arbetsgivare som ger förutsättningar för medarbetare att trivas, må bra och där alla vill medverka till att fullfölja det kommunala uppdraget – att ge service till våra kommuninvånare. Detta är viktiga delar i kommunens ledar- och medarbetarpolicy. Torsås kommun ska helt enkelt vara den bästa arbetsplatsen att jobba på! Därför vill erbjuda våra medarbetare den bästa arbetsmiljön, ett närvarande chefs- och ledarskap och ett pågående lärande i vardagen. På så vis kan vi alla göra jobbet lite bättre varje dag.

Viktiga förutsättningar för att kunna utföra det kommunala uppdraget på bästa vis är att det finns tydliga roller och mål för det som ska göras. Likaså behövs rätt kompetens för uppdragen, både idag – men också utifrån våra kommuninvånares framtida behov.

För att långsiktigt lyckas vara en attraktiv och modern arbetsgivare behöver vi tänka i termer av att hålla hela arbetslivet. Att hålla hela arbetslivet innebär att vi på allvar måste fundera över vad heltidsmättet ska vara framöver. Flera faktorer pekar på nödvändigheten av en översyn av heltidsmättet – ökad stress och psykisk ohälsa hos medarbetare, förlängd pensionsålder samt en framtid där heltidsarbete är det kommuner kommer att erbjuda sina medarbetare. Med den kunskapen kan ett lägre heltidsmått synas vara nödvändigt för att vi ska hålla hela arbetslivet.

Avgörande för kommunens överlevnad och utveckling är att vi kan attrahera, rekrytera, utveckla och behålla kompetenta medarbetare. Framtidens medarbetare har sannolikt andra krav på arbetsgivaren och på ledarskapet än dagens medarbetare. Samhällsutvecklingen talar för en förskjutning mot mer individuella lösningar, och tillgången till utvecklade tekniska arbetshjälpmedel är något som kommer att ses som en självklarhet. Det finns många utmaningar i arbetet med att vara och förbli en attraktiv och modern arbetsgivare.

”De största barriärerna idag är inte bristen på fakta, teknologi eller politisk vilja. Det största hindret är bristen på samarbete.”

Gunbild Stordalen, läkare, filantrop, miljöaktivist

Ekonomi

Ekonomi handlar om att fördela och prioritera bland tillgängliga och ofta begränsade resurser för att tillgodose önskemål och behov. I den kommunala sektorn består de ekonomiska resurserna av skatteintäkter, statsbidrag, avgifter och bidrag, som tillsammans ger en gemensam påse pengar. För att den gemensamma påsen skall öka är det viktigt att Torsås växer. En positiv befolkningsutveckling är avgörande för fortsatt utveckling. Det i sig kräver en aktiv politik för fler bostäder och näringslivsutveckling. Det är utifrån denna påse

pengar som verksamhet ska skapas i syfte att tillgodose behov, och om möjligt önskemål, i enlighet med det kommunala ansvaret. En av kommunens grundläggande uppdrag är att tillhandahålla service och välfärdstjänster samt att utveckla den geografiska orten. En mycket stor del av kommunernas verksamhet bedrivs på uppdrag av staten och regleras i lag (kommunallagen, skollagen, socialtjänstlagen med flera), men svenska kommuner har en hög grad av självstyre. Det innebär att invånarna i Torsås kommun genom kommunfullmäktige avgör vad som ska prioriteras och uppnås.

En allt större utmaning för kommunen och våra företag är den långsiktiga kompetensförsörjningen. Det möter vi genom en höjd utbildningsnivå och att vara en attraktiv boendeort och arbetsgivare. En växande befolkning kräver också mer resurser till välfärden, samtidigt som kravet på effektivisering och smartare arbetssätt kvarstår. Målet för den kommunala verksamheten är alltså inte att skapa vinst, utan att hushålla med våra ekonomiska resurser enligt det som kallas ”god ekonomisk hushållning”. Det innebär att vi utnyttjar våra resurser effektivt och ändamålsenligt, i syfte att leverera en god verksamhet som uppfyller målen. Det innebär också att kommunen ska kunna redovisa ett visst överskott som därmed tryggar ekonomin och skapar hållbarhet för framtiden.

För Torsås kommun finns i dokumentet God ekonomisk hushållning ett mål om att överskottet skall vara EN procent av Skatter och bidrag. En förutsättning för att ha ett mål under två procent är att soliditeten inkl. ansvarsförpliktelsen är positiv, vilket den är. Den är i årsredovisningen 2017, 14 procent.

Behovet av framtida investeringar och reinvesteringar

Torsås kommun är i en period av höga investeringar i den skattefinansierade verksamheten. Det har i budgeten för år 2018 tagits beslut om att sänka målet på självfinansiering till 50 procent över en femårsperiod, från att tidigare varit ett mål om 100 procent.

Kommunen har under 2017 och 2018 haft en nettoinvesteringsnivå på 40 miljoner. Enligt plan 2019 ska investeringarna vara 28 miljoner för att efterföljande år hamna på en nivå som är 12 miljoner (plan 2020). Detta möjliggör en återgång till det finansiella målet om 100 procent självfinansiering. Med de demografiska utmaningarna finns dock behov av ytterligare investeringar samt reinvesteringar.

Ekonomi- och verksamhetsuppföljning

En fungerande ekonomistyrning förutsätter att det finns en utvecklad ekonomi- och verksamhetsuppföljning. Ekonomistyrningens främsta uppgift är att signalera avvikelser

så att organisationen så snabbt som möjligt ska kunna göra förändringar i verksamheten.

Respektive nämnd ansvarar för uppföljning av verksamhet och ekonomi inom sitt verksamhetsområde. Uppföljning ska ske på nivåer som tilldelats ett verksamhets- och ekonomiskt ansvar. Varje förvaltning ansvarar för kontinuerlig avrapportering till nämnden vid fastställda tidpunkter. Rapporteringen till nämnden utgör i sammanfattad form även underlag för avrapportering till central nivå.

Uppföljning ska ske i form av:

- Delårsrapporten per den siste augusti och årsredovisning per den siste december till kommunfullmäktige.
- Budgetuppföljning per den siste april till kommunstyrelsen.
- Aktuell information från respektive nämnd på varje kommunstyrelse. Ekonomirapport med prognos och personalredovisning per sista feb, april, juni, aug och okt. Verksamhetsuppföljning per den siste februari, mars, april, juni, augusti, september, oktober till kommunstyrelsen.
- Målen och uppdragen följs upp i budgetuppföljning per den siste april, i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Kommunen som koncern

Torsås kommun har inte någon kommunkoncern, men några helägda bolag samt samarbete i kommunförbund. De bolagen med sin ägarandel angiven är:

- Torsås Bostads AB (TBAB) 100 procent
- Torsås Fastighets AB (TFAB) 100 procent
- Torsås Fjärrvärmenät AB 75 procent
- Räddningstjänstförbundet Emmaboda-Torsås (RET) 38,4 procent
- Kalmarsundsregionens Renhållare (KSRR) 7 procent
- Kalmarsunds gymnasieförbund 6,9 procent

För styrning av bolagen finns också kommunfullmäktiges ägardirektiv som gäller de helägda kommunala bolagen. Dessa är omskrivna för att följa ny lagstiftning, Allvillagen samt förtydligar inriktning av bolagets verksamhet och det kommunala ändamålet. Även ett förtydligande om att bolagen är en resurs för hela den kommunala koncernen. I syfte att uppnå största möjliga kommunnytta ska bolagen vara en aktiv part i utvecklingen av kommunen.

Jämförelsekommuner

Sveriges kommuner och landsting, SKL, sammanställer varje år en kvalitetsundersökning som heter ”Kommunens Kvalitet i Korthet”, förkortat KKiK.

Torsås kommun är en kommun som har en liknande befolkningsstorlek och befolkningssammansättning som Munkedal, Malung-Sälen, Vansbro, Ödeshög samt Ockelbo vilket innebär att de står inför liknande utmaningar. Det är därför intressant att jämföra Torsås med dessa kommuner för att komplettera bilden av vilken kvalitet och vilka resultat verksamheterna levererar.

Vad kan ses av de valda jämförelsekommuner så är de inte valda efter någon geografisk närhetsprincip utan helt och hållet utifrån i vilken omfattning de liknar Torsås kommun i sammansättning, storlek och eget bedrivna verksamheter. Alla faller in i gruppen kommuner i spannet mellan 5 000-12 000 invånare. Rådet för kommunal analys (RKA) har hjälpt Torsås att ta fram ett antal (13 st.) rekommenderat jämförbara kommuner. Utifrån dessa rekommendationer har Torsås valt ovan fem kommuner som i sammanhanget har flest träffar mot gjorda kriterieval det vill säga i största omfattning står inför samma utmaningar.

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling visar utåtriktat vad kommunkoncernen ska åstadkomma för medborgare och kunder. Hållbar utveckling handlar om att bedriva utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Det är i de övergripande verksamhetsprocesserna som sociala, miljömässiga och samhällsekonomiska värden skapas för invånarna.

Hållbar utveckling består av tre delar:
Sociala värden: att bygga ett långsiktigt stabilt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga behov uppfylls. I Torsås handlar det bland annat om social omsorg, utbildning och trygghet, jämställdhet, mångfald, icke-diskriminering, jämlika villkor, den enskildes personliga och kulturella välfärd och en god folkhälsa.

Miljömässiga värden: att bevara vattens, jordens och ekosystemens produktionsförmåga och inte äventyra naturen och människans hälsa. I Torsås handlar det bland annat om rent vatten, ren luft, mark utan föroreningar och klimatpåverkan.

Samhällsekonomiska värden: att hushålla med mänskliga och materiella resurser på lång sikt. I Torsås handlar det bland annat om invånarnas ekonomiska välfärd, kommunikationer, möjligheten att driva företag och handel, tillgänglig kompetens för arbetsgivare och möjlighet att få arbete för den enskilde.

Tillgång till omsorg, vård och stöd

Den sociala verksamheten ska bistå med insatser när behov finns, det vill säga när den enskilde inte har förmåga att tillgodose behoven genom egen försorg. Tillgång till omsorg, vård och stöd ger förutsättningar till ett liv i trygghet och oberoende. God omsorg, vård och stöd förutsätter att verksamheten arbetar förebyggande, i samverkan med andra för att undvika social och medicinsk ohälsa, utslagning och inaktivitet. Kommunen har det yttersta ansvaret för att människor med otillräcklig försörjning eller som på annat sätt har bristande förutsättningar att tillgodose sina behov, får stöd till skäliga/goda levnadsvillkor.

Vidare förutsätts att den enskilde genom arbete, daglig verksamhet och annan sysselsättning ges möjlighet till ett meningsfullt liv. Det är också viktigt att alternativ till arbetsmarknaden i form av daglig verksamhet eller sysselsättning kan erbjudas människor som av ett eller annat skäl står utanför den ordinarie arbetsmarknaden. Utsatta grupper löper större risk för ohälsa än de som lever under socialt mer gynnsamma förhållanden. Insatser inom en rad olika områden krävs för att utjämna skillnader, meningsfull sysselsättning är ett exempel. Hela näringslivet bör förstå vikten av det samhällsansvar vi har gentemot vår bygd.

Insatserna ska ges så att de stöder och utvecklar den enskildes förmåga och oberoende samt bidrar till den enskildes möjligheter att leva ett liv i trygghet och frihet. Insatserna kräver olika mängd resurser och ska individanpassas för att ge största möjliga effekt. Verksamhetens medarbetare ska förfoga över en god och mångsidig kompetens och ha nödvändiga kunskaper för att kunna ge insatser rättssäkert, med kontinuitet och helhetssyn.

Tillgång till livslångt lärande

Den grundläggande utbildningen har som övergripande uppdrag att vara en bottenplatta för det livslånga lärandet. Förskola och skola i Torsås ska vara likvärdig, hålla hög kvalitet och i förlängningen ge alla barn behörighet att söka till gymnasiet. Våra verksamheter styrs genom delaktighet, utveckling, tydlighet och trygghet. För att förstå sammanhang och ge möjlighet till inflytande och därmed motivation för lärande och samhälls-engagemang behövs delaktighet. Utveckling av det pedagogiska uppdraget ska vila på vetenskaplig grund och kollegialt lärande och nå in i alla lärandemiljöer så att det skapar lust att lära, nyfikenhet, tillit till den egna förmågan samt tillgång till sin kreativitet. Tydlighet med vårt kunskapsuppdrag synliggör ömsesidiga förväntningar och kunskapsmål samtidigt som barn, elever och vårdnadshavare får fortlöpande och framåtsyftande information som ger förståelse och ansvarstagande för lärandet. Tryggheten är grundläggande för all utveckling och alla barn har rätt till studiero och ett öppet bemötande som vilar på respekt och tillit.

Stark folkhälsa hos alla

Torsås kommuns övergripande mål är att göra Torsås till en kommun där folkhälsan är stark hos alla. Individen har ett stort ansvar för sin egen hälsa men behöver grundläggande förutsättningar i samhället för att må bra. Genom kunskap, samverkan och ett systematiskt kvalitetsarbete med mål och resultatuppföljning ska förutsättningar för ett gott hälsosamt liv skapas för män och kvinnor, flickor och pojkar samt icke binära personer i Torsås kommun.

Torsås kommun ska upplevas som tryggt för barn och

vuxna. Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska upphöra. Kultur och fritidsaktiviteter ska vara en naturlig resurs för hälsa och livskvalitet. Föräldrar och vuxna inom kommun, näringsliv och föreningsliv är överens och samverkar för att barn och unga inte ska använda alkohol, narkotika, tobak, doping och spel (ANDTS).

Meningsfull och aktiv fritid

Torsås är och ska vara en aktiv kommun både inom kultur- och fritidsområdet. En meningsfull och aktiv fritid bidrar till gemenskap, ger glädje, ökat välbefinnande och främjar god livskvalitet.

Därför ska kommunen värna sin långa tradition av kulturaktiviteter som speciellt sommartid har stort genomslag. Kommen ska stödja det rika föreningsliv som finns inom idrotten, kulturen och för hembygden. Samarbete och samarrangemang ska ske med ideella organisationer, kultur, hembygds- och idrottsföreningar samt bildningsförbund.

Biblioteket har och ska ha en central plats i kommunen. Biblioteket är en neutral mötesplats och en demokratisk arena för gemenskap och lärande och ska vara navet i kommunens kulturliv- och fritidsarbete.

Den nystartade Kulturskolan ska fortsätta att vara en viktig resurs för barn och ungdomar.

Fritidsområdet Sahara ska utvecklas till ett komplett fritids- och motionscentrum.

Säkerhet i en ny tid

De senaste årens omvärldsförändringar har ställt frågan

om säkerhet i nytt ljus. Exempel på hot som vi tidigare har förberett oss för att möta är elavbrott, kraftiga oväder och pandemier. Idag är hoten som vi har att förhålla oss till mer komplexa och diffusa där framförallt risken för oönskad påverkan från främmande makt blivit alltmer aktuellt. I Sverige har ett omfattande arbete för att möta denna hotbild pågått under några år.

Torsås kommun ska vara trygg för medborgare, företag och civilsamhället oavsett hur hoten mot samhället ser ut. För att säkerställa detta kommer ett aktivt arbete att bedrivas för att skapa en motståndskraftig och robust kommun.

Ett starkt miljö- och klimatarbete

Torsås kommun har arbetat aktivt med miljö- och klimatfrågorna. Agenda 21 arbetet och miljöplanen har lagt en god grund för arbetet. Riksdagen har antagit 16 miljökvalitetsmål som kommunen brutit ner och arbetat för att nå enligt miljöplanen. Kommunen var tidigt ute med att tillsammans med ideella krafter genomföra åtgärder för bättre miljö och vattenkvalitet i vattendrag och längs kusten. God ekologisk status i våra vatten är en stark drivkraft, både i kommunens fysiska planering, i tillsynen och när egna vattenvårdsåtgärder genomförs. En långsiktigt hållbar dricksvattenförsörjning och avloppsvattenhantering är en förutsättning för att säkerställa kapacitet och skydd för miljö och människors hälsa.

I hållbarhetsarbetet är bland annat målet att bli en fossilbränslefri kommun senast år 2030. För att uppnå detta krävs förvaltningsövergripande åtgärder men också insatser för att stötta näringsliv och kommuninvånare. Det krävs ett brett perspektiv där nyckelorden är konvertera, effektivisera, pro-

ducera, profilera, underlätta, samarbeta och kompensera. Med anledning av FN:s globala hållbarhetsmål Agenda 2030 kommer ett hållbarhetsprogram tas fram med fokus på de frågor som vi sedan tidigare arbetat framgångsrikt med. Torsås kommun har också blivit medlemmar i Sveriges Ekokommuner, en ideell förening för hantering av gemensamma strategiska frågor av betydelse för en långsiktig hållbar utveckling.

Mark- och vattenområden i kommunen är resurser för nuvarande och kommande generationers möjligheter till ett gott liv. Kommunen ska skydda värdefulla mark- och vattenområden samt säkra möjligheterna för kommande verksamheter och byggandet av lokaler och bostäder på lämpliga och attraktiva platser. För att garantera framtida generationers resurser i form av biologisk mångfald och upplevelsevärden behöver vi vårda och bevara natur- och kulturmiljöer. I översiktsplaner så redovisas kommunens nuvarande och framtida mark och vattenanvändning. Översiktsplanen och det tematiska tillägget för vatten- och avlopp har aktualiserats och en ny översiktsplan ska tas fram.

Tryggad bostadsförsörjning för alla

Alla som vill bo i Torsås kommun ska ges möjlighet till det. Vi ska ha boendemiljöer och bostäder som är attraktiva. Befolkningsökningen innebär att efterfrågan på bostäder ökar. Torsås kommun ligger mellan två av Sveriges snabbast växande residensstäder vilket även får betydelse för Torsås kommun. Det befintliga bostadsbeståndet behöver kompletteras med bebyggelse som möter demografin och en äldre befolkning, med tillgängliga bostäder för både unga och gamla. Tillsammans med TFAB och andra aktörer bör fler bostäder skapas och trygga bostadsförsörjningen för framtiden.

Ett levande näringsliv

För att uppnå ett konkurrenskraftigt näringsliv krävs goda förutsättningar så att företagsklimatet utvecklas ur flera perspektiv såsom ekonomiskt, socialt och miljömässigt.

För att skapa bästa förutsättningarna för de befintliga företagen att kunna bedriva och utveckla sina verksamheter på ett gynnsamt vis vill Torsås Kommun arbeta aktivt med relationerna mellan näringsidkare och tjänstemän. Att som myndighetsutövare bidra till ökad förståelse och proaktivitet kan, med det rätta verktygen, skapa förutsättningar till tillväxt och sysselsättning.

Ett aktivt arbete ska också bedrivas med att möjliggöra för nya företag att stärka tillväxten i kommunen. I det arbetet krävs framförhållning när det gäller att ha tillgång till industri- mark för exploatering, samt möjligheter att kunna anvisa

befintliga affärs-, kontors- och industrilokaler.

Ett tydligt utpekad behov från företagen i kommunen är tillgång till rätt kompetens och arbetskraft med relevant utbildning. Här är det viktigt att kommunen är aktiv i matchningen mellan skola och näringsliv och att skolelever som är på väg ut på arbetsmarknaden får en stor medvetenhet kring vad det lokala näringslivet har behov av och kan erbjuda i form av framtida arbetstillfällen.

Tillverkningsindustrin och de agrala näringarna dominerar i kommunen, men det finns också stor utvecklingspotential inom andra områden. Av de 1000 företag i kommunen är nästan 70 procent enskilda firmor med enmans- eller fåtalsföretag. Dessa behöver stöd med sina rörelser så att de kan utvecklas och bli konkurrenskraftiga mot omvärlden, både lokalt regionalt och nationellt, även internationellt finns stora möjligheter. Besöksturismen i kommunen kan utvecklas, till exempel genom att bygga upp aktivitetsturismen mellan från hav till skog, Detta skulle bidra till en fortsatt levande landsbygd, fler arbetstillfällen och bättre närservice.

En hållbar infrastruktur

Kommunen ska i enlighet med regeringens övergripande mål för transportpolitiken ha en väl utbyggd, säker och hållbar infrastruktur och trafikering som med minsta möjliga belastning på miljön, folkhälsa och människors sociala liv, ger obegränsad tillgänglighet och rörlighet för alla människor, varor och tjänster. Vägarna i kommunen ska ha god standard och kommuninvånarna ska ha tillgång till kollektivtrafik i någon form. Det ska finnas kollektivtrafik med hög turtäthet till Kalmar och Karlskrona.

Bra informationsteknik och en säker elförsörjning är förutsättningar för tillväxt och utveckling i hela kommunen. Tillgång till modern informationsteknik (IT) med bästa möjliga standard ökar tillgängligheten och närheten till omvärlden för alla, både medborgare och näringsliv. Ett väl utbyggt fiber-nät skapar förutsättningar för bredband som en viktig del av kommunens långsiktiga strävan i att utveckla Torsås kommun till en attraktiv och tillväxtorienterad kommun. Kommunens mål är att 100 procent av alla hushåll och företag ska ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s år 2020.

Kontakter med omvärlden, utbyte av varor och tjänster med mera, är en självklar del av samhällslivet. En väl fungerande infrastruktur som underlättar till exempel energieffektiva transporter behövs för att säkerställa en långsiktigt hållbar utveckling. Torsås kommun ska använda sitt inflytande och de kanaler och forum som finns för att påverka och säkerställa kommuninvånarnas tillgång till goda kommunikationer och en väl utbyggd infrastruktur i övrigt.

Sammanfattande analys

Torsås växer om än svagare i jämförelse med andra kommuner i regionen. Kommunens förutsättningar styrs i stor utsträckning av utvecklingen i omvärlden och av konjunkturen. Vid svängningar i konjunkturen är det extra viktigt att ha en god samverkan med stödjande aktörer, där samverkan i alla dess former kommer att vara en tydlig framgångsfaktor.

Kommunens attraktivitet, utbildade människor, kollektivtrafik, tillgång på attraktiv mark, hög kvalitet i kommunens verksamheter ger en långsiktig framgång. Det är viktigt att upprätthålla ett gott dialogklimat med näringslivet och att eftersträva korta beslutsvägar. Dialogen syftar till att ständigt förbättra förutsättningarna att driva företag i Torsås kommun vilket till huvudsak kommer att ge den lokala arbetsmarknaden positiva effekter.

Eftersom befolkningssammansättningen och behoven förändras över tid är den stora utmaningen även för Torsås att med framförhållning omfördela de ekonomiska resurserna till de verksamheter där de gör störst nytta.

Det blir även allt mer angeläget att rikta fokus mot kommunens egna strukturella utmaningar med avseende på demografisk utveckling, kärnverksamhetens utveckling samt en kommunutveckling med stora investeringsbehov.

Förväntningar och tryck på Sveriges kommuner kommer även fortsättningsvis att öka. Generellt sätt större förväntningar på kommuner i samma andetag som det statliga skattefinansieringssystemet ser ut att i framtiden reducera kommunernas intäkter ger vägledning av de närmaste årens förutsättningar.

Vi måste ta oss an framtiden utifrån både interna och externa perspektiv av utvecklingsområden. Det interna arbetet måste ses över utifrån målsättningen att hitta modeller för att skapa en hållbar ekonomisk framtid samtidigt som det externa perspektivet av arbete med den attraktiva kommunen måste ske parallellt. Det hela handlar om att kommunen hela tiden måste arbeta med ständiga förbättringar. Det blir allt viktigare att hitta strategier i att bli lite effektivare, lite bättre och ge lite mer för varje skattekrona.

Den demografiska utvecklingen är en av de viktigaste förutsättningarna för att planera och genomföra kommunal utveckling. En åldrande befolkning, ökat behov av kommunal service, högre förväntningar och stagnerade eller minskade ekonomiska resurser gör att effektiviseringar förmodligen kommer att vara ett av de absolut enskilda viktigaste utvecklingsområdena kommunen har i den överskådliga framtid vi kan se.

Om effektivisering är ett nyckelord så är definitivt attraktivitet ett annat, ett ord som har många ansikten. Några av de yttre förutsättningarna för skapandet av attraktivitet är trygga boendemiljöer, goda möjligheter till jobbpendling genom bra hållbara transporter, väl fungerande infrastruktur och naturligtvis en fiberinfrastruktur som bland annat kan ge förutsättningar för arbetet oberoende av fysisk placering.

Bostadsförsörjning är en viktig fråga som måste engagera hela kommunen i allra högsta grad. Vi behöver skapa förutsättningar för att få igång flyttkedjor inom kommunen, en sak som oftast sker genom att tillföra beståndet nya attraktiva boendemöjligheter. Arbetet för fler bostäder måste ske brett i allt från översiktsplanering och bostadsförsörjningsprogram till tomtförsäljning och nya samarbeten med näringsliv och övriga intressenter.

Medborgarna i Torsås kommun förväntar sig ett professionellt bemötande och utgår från att berörda har rätt kompetens att möta deras behov. Det som verkligen avgör hur bra det blir sker i mötet människor emellan vilket i sammanhanget ställer stora krav på värdegrund och bemötande. Att vara lyhörd för allmänhetens synpunkter, en allmänhet som efterfrågar återkoppling från såväl de förtroendevalda som anställda i kommunala organisationen kommer att bli att bli en framgångsfaktor. I dialog utvecklar vi verksamheten tillsammans.

Kommunen måste därför arbeta med ett antal identifierade viktiga parametrar för att möjliggöra och förbättra förutsättningarna för att i det sammanhanget kunna hantera de framtida utmaningarna utifrån ett hållbart förhållningssätt.

Underliggande dokument

Vägval för framtiden 3, Utmaningar för det kommunala uppdraget mot år 2030, Sveriges kommuner och landsting

Klimat att växa i, Regional utvecklingsstrategi för Kalmar län 2030

Kommunens kvalitet i korthet KKIK, Rådet för främjande av kommunala analyser

SCB:s medborgarundersökning, 2017, Torsås kommun, Statistiska centralbyrån

Strategisk plan 2015-2018, Aneby kommun

KommunKompassen, Analys av Torsås kommun 2017

Årsplan och budget 2018, Plan 2019-2020

Drogvanor i Kalmar län. ILFA Torsås. Årskurs 9 och gymnasiets år 2 2017, C:A:N Centraförbundet för alkohol och narkotikaupplysning, Clara Henriksson

Hur hänger Kalmar län ihop på arbetsmarknaden?, Funktionella samband på de lokala arbetsmarknaderna, Lars Berglund, Martin Lagnerö, Julia Ederyd, 2017

Medarbetarundersökningen, 2017

Befolkningsprognos för Torsås kommun 2017-2026, Eva Glantz

Ungas livssituation i siffror, Lupp 2015 – Torsås kommun, Regionförbundet i Kalmar län, Linneuniversitetet

Näringslivsfakta Torsås kommun 2017, Improvera AB, Växjö, agentur för UC Marknadsinformation AB

Torsås
kommun

Box 503, 385 25 Torsås
Telefon: 0486-331 00, fax: 0486-331 05
E-post: info@torsas.se, hemsida: www.torsas.se

Producerad av Torsås kommun under sommaren 2018
Grafisk formgivning: Utvecklingsavdelningen, foto Jimmy Wik, Sofie Nyström

Vill du veta mer eller beställa fler exemplar av Torsås kommun - Strategisk plan 2018 - 2022,
kontakta kommunledningsförvaltningen, telefon 0486-331 00, eller hämta den som pdf-fil på Torsås kommuns hemsida www.torsas.se.

